

מאת
ר' יצחק
(8) 18

מאת
ר' יצחק
1943 3 Feb

למעפילים בדומה

המסיבה הזאת אינה מבריקה באור מסנוור עיניים. זהו בחינת „אור זרוע לצדיק“. הבשורה של העפלת קיבוץ ג' דרומה חישמלה רבים. אכן, זהו מאורע המרעיד כל נימי הנפש. התנועה הטילה עליכם שליחות ללכת אל הגבולות דרומה. אם ישנו קיבוץ, שיוכל לתפקיד מעין זה, הרי זה קיבוצכם. בשרשרת היצירה השומרית אתם מחשלים טבעת חזקה. בקיבוצכם מתממשת שוב הסיתת השומרית. בשלושה היא מצאה בכם את מימשה: בהני תוסס של בעורים, בתנופה פוליטית, בחלוציות כובשת. והדוח לסיתת הזאת ניצחה אצלכם הקולקטיביות הרעיונית את הפירוד למלוגות. שנים הייתם במפורד — חלק אחד בראשון-לציון ופלוגה ליבושית בבית-גן שבגליל. בכל זאת הצלחתם לשמור על הליכוד. כעת הנכם יוצאים במסע אל מקום. אשר דורש לעצמו את שלושת התכונות הללו. מעולם לא היתה תנועתנו כה מושמעת, מעולם לא נשמה בכבדות כזאת בהליכתה נגד הזרם, כמו בשנים אלו דוקא. בשנים שהקימונו את הוועד-המגדל, בשנים שהתייצבנו על גבולות הארץ, על גבולות ההגשמה הציונית מצפון ומדרום.

הגני שב מהביקור בקיבוצי דן ועמיר בגליל העליון. שוטטתי ברכיבה מהבוקר עד הערב על פני אדמותיהם. רכבתי ממעינות נחל דן. המפכים מתחת עצי ענק, אשר הוד אגדתי של אלפי שנים חופף עליהם, והגעתי עד לביצות חיאם-אל-דאליד. את הסיר סיימתי אמנם רצון ויגע, אך בכל עצמותי התרוננה עלילת הגליל העליון. ימים עברו מני אז וסרם הסתלק ממני הקסם של המראות אשר חזיתי. את שירת הטבע של הגליל העליון אין להסיר מהמבצע החלוצי, שהתחיל מאנשי כשר גלעד ונמשך לעינינו בדרן ועמיר. את הנוף הזה מהיט המעינות וראשו המושלג של חרמון סבא. אולם המעינות והפסגות הם הריקע בלבד. כי את הנוף הארצישראלי יוצרים אנו, אנחנו, הננו יוצרים אותו מחדש. לרגלי החרמון הנשגב מפיל חללים הקטב הקממיר של ביצות החולה, שם מתיים ילדים כזוכים. בבקעת חסומה של עמק החולה מקיים קאמל אפנדי עד עכשיו משטר של עבדות מימי הביניים. הכל ניתן שם ובכל זאת מכלה הניווט. השטחים מכוסים תלתן פרא ועליהם רואים רק תזאים המתפלשים בבצות. על ידם ראיתי חלקת חציר של קיבוץ עמיר בחיאם-אל-דאליד. נכנסתי לתוכה ויטבעו בה סוס ורוכב. רק בקעת הגילום תשווה לשטחי החולה. אכן, בורכה וקללה בידי אדם. את הנוף הארצישראלי הרסו בני-אדם ומחדשים בני-אדם. כך בוצעו וכך נדדו. אגרת קדומים מספרת על אפיקי הנגב. היכן הם נחלי קדומים, אשר משכו את אברהם אבינו הרחק מאור-כשדים? הרי שם בדרום הרחוק עריטות ההיסטוריה הישראלית. כיום המקום הזה נקרא „מדבר“. אתם הולכים למקום הזה ועליכם וזוטל לוחיות את אפיקי הנגב ולהחזיר למדבר תנובה ומים. המושג „מדבר“ הוא מושג ציוני, מושג הבא להזכיר כי אין שם עדיין יהודים. זהו דרך מעבר לגאולים. על דרך זאת דולם הרצל. הוא חלם על אל-עריש. בשכנות למקומות אלה, אתם חוקעים יחד. מה שעשו האמריקנים הראשונים שעברו את נהר מיסיסיפי

ונסעו מערבה, הוא כקליפת השום לעומת מה שאנו עושים עכשיו במסע שלנו אל הגבולות, לנוכח הספר הלבן ובשעה שהמוני עמנו עולים על המוקד, אם עכשיו לא נושמד — ואנו לא נושמד — הרי בנו תלוי הדבר, שנהיה דור אחרון לשעבוד וראשון לגאולה.

עלייתכם היא בשבילנו מאורע גדול ומוסיפה שלב חשוב להעפלתנו, ובהגיענו לשלב הזה טוב יהיה, אם נעמוד רגע ונעשה את חשבוננו, ברצוני לציין במלים מספר את הפגישה בינינו ובינכם בחיי תנועתנו. אתם הנכם המייצגים המובהקים של התנועה הארצישראלית. המשמרת הזאת מקימה יישובים חדשים ומשלימה יישובים נתיקים. אני מאמין, שגם משלימי המשקים הנתיקים וגם הכובשים שטחים חדשים, סופם שיצליחו במעשיהם. לא פעם השמענו ביקורת על פי כתובתם, אולם בסופו של דבר, אתם מייצגים את התנועה הארצישראלית, כמו שהיינו רוצים לראותה. אבל השורות עדיין קלושות הן. הננו מגיעים בקושי למחזורי מגשימים של מאות ואנו הרי רוצים באלפים. בפגישה בינינו וביניכם אתם עלולים לנחול כשלון, אם לא תדעו להעריך את אלה, אשר סללו לפניכם את הדרך. אולם גם לנו צפוי כשלון, אם לא נדע את גבולות יכלתנו. לנו הזכות של ראשונות, אולם יש גבולות ליכלתנו. אם תשאלוני מה מכריע יותר בנצחון של הסוציאליזם — מתן תורה של הראשונים או הפראקסים המהפכני של הממשיכים, — לא ארתע מלהודות ביתרון הממשיכים המבצעים.

אם להעביר את ההקבלה הזאת לתנאינו אנו, אגיד: דור המייסדים של תנועתנו פרעל עדיין בכל התנועה, אולם בגילנו סבעי הדבר, שכל מחשבתנו תהיה נתונה לממשיכים, לאלה שישאו את דגלנו ביתר תנופת נעורים. לכם היתרון של ביצוע יותר ראדיקאלי ויותר שלם. איננו שוכחים, כי הננו דור קעבר. אתם לא הייתם אנוסים לאחוז קרעים שבלב. אתם מסוגלים לקמש את הסניתיה השומרית ביתר שלימות, אתם מחויבים לעלות על שלב יותר גבוה של כושר הביצוע. המפתח בידיכם. לא הגעתם עדיין לשום שיא, אבל התחלתכם היא צלחה חזיא הנותנת. כל דאגתכם צריכה להיות נתונה לכך, שילכו בעקבותיכם אלפים.

הננו נאלצים לקצר את חזיתנו, למען התיישבות הננו מקצרים את חזיתנו במושבות, כלומר במקומות אשר צריכים לשמש נקודות קליטה ונצלה. גם אתם עוזבים מרשבה, ובעזבכם אותה אתם חייבים יחד אתנו לא לשקוט ולא לנוח, עד אשר יתמלא החלל הריק, אשר יישאר אחריכם. החוליות בשרשרת בין ראשון לציין ובין רפית אסור שתנותקנה. אם לא תוכפל ותשולש תנועת הנוער הארצישראלית שלנו, הרי צפויה לנו הסכנה שהשרשרת תנותק. דוקא משום שהנכם נודדים אל מרחקי הדרום — שאלת הבטחת העורף תהיה עבורכם שאלה גורלית. דקא עכשיו אנו תובעים מכם שירות מוגבר למען התנועה. החלוציות הכובשת לא תשחרר

למעפלים דרומה

אתכם מחובת הסתערות פוליטית ומהשליחות החינוכית. החוש המשולש הזה קבע את ראשית דרככם. כך התחלתם ורק כך תמשיכו. בזכות זאת יבואו אחריכם קיבוצים רבים. לא משק בודד אתם הולכים ליצור. אתם הולכים להקים ראשיתה של עדה מחוזית רבתי. בפלוגה הקטנה של המתחילים מקופל הסיכוי של עשרות משקים, כי השטח שהנכם כובשים הוא השטח של הציונות הגדולה. נכון, כי הרעיון והדרך לא נוצרו בימיכם, אבל לכם ניתן מטה הקסם של מימוש על מתח גבוה.

איני רוצה להעלים מכם שהנני חרד לשלומכם. הנני מכיר אתכם כנועזים ואמיצים, אולם הננו תובעים מכם שתהיו פקחים וזהירים. אל תפקירו את עצמכם „סתם ככה“. אתם הולכים לסביבה הדורשת פקחות פארטיזאנית ממש. תימצאו במשמר של בודדים ואל תשכחו, כי חייכם הם פקדון.

אנו נהיה אצלכם אורחים נדירים ולא נגיע אליכם תכופות. בכל זאת אנו הולכים יחד אתכם. אנו הולכים יחד אתכם, כי אתם לוקחים אתכם את המשכון הנודד של התנועה. ארץ־ישראל היא ארץ־הצבי. ברצותך היא מתקפלת מתחת לראשך וברצותך היא מתמתחת והיא רחבת ידיים לקליטת מיליונים. אתם לא תהיו מונחים, אם תדעו לקרב אלינו את הנגב. סולו דרכים לעדה הטריטוריאלית הגדולה ביותר של השומר הצעיר! אנשים שנפשם מלאה על גדולתם חוון ויעוד, אינם מרגישים שיעמום, הזנחה ובדידות. אני מזכיר כפעם בפעם את ימי „קהילתנר“, כאשר חיינו במעגל אהלים ויצרנו עולם קסמים על פני שממון. השפע הזה מימי ראשית מלווה אותי כל ימי חיי. אם תשאז אתכם שליחות — לא תדעו אף פעם בדידות מהי ולבבות כולנו יהלמו לקראתכם. שם בדרום תקימו בית־יוצר לתנועה שלנו ולתנועת הפועלים כולה.